

**Naturvärdesinventering av område för
planerad bebyggelse inom Örby 4:1, kv.
Fackverket 1 i stadsdelen Högdalen,
Stockholm Stad**

Naturvärdesinventering, kv. Fackverket 1

Upprättad av:
AH

Granskad av:
EM

Datum:
22-07-06

Rapport

Naturvärdesinventering av område för planerad bebyggelse inom Örby 4:1, kv. Fackverket 1 i stadsdelen Högdalen, Stockholm Stad

2022-06-30

Framsida: *Vegetation, område 1*

Beställare

Bergsundet Projekt Sjösavägen AB

Riddargatan 23
114 57 Stockholm

Myrkotten AB

Arkitektvägen 74
168 32 Bromma

Utförare

Svensk Ekologikonsult AB

www.svenskekologi.se
Org. nr. 556840–5889

Skallgångsbacken 4
163 54 Spånga

**Svensk
Ekologikonsult AB**

Författare

MSc. Alexandra Hagelin
076 805 16 58
alexandra@svnskekologi.se

Fil Dr. Erik Mörk
073 982 01 15
erik@svnskekologi.se

1 BAKGRUND

På uppdrag av Bergsundet Projekt Sjösavägen AB och Myrkotten AB har Svensk Ekologikonsult AB genomfört en naturvärdesinventering inom fastigheten Örby 4:1, kv. Fackverket 1 i stadsdelen Högdalen i Stockholm Stad. De undersökta områdena ingår i detaljplan Sjösavägen och är tänkta att tas i anspråk för bebyggelse. Inventeringen omfattar naturvärden inom området, baserat på förekommande naturtyper och specifika värden i landskapet. Naturvärdesinventeringen genomfördes i fält i maj 2022.

2 SAMMANTAGEN BEDÖMNING

De inventerade områdena är belägna inom stadsmiljö och utgörs av mindre grönområden lokaliserade mellan flerbostadshus. Öster om områdena går Sjösavägen och sydväst om området finns Högdalen centrum, en stor parkering samt fotbollsplan. Samtliga områden har tydlig mänsklig påverkan. Skogen inom områdena består främst av lövträd med enstaka barrträd, en hel del föryngring av lövträd förekommer. Två av områdena är belägna i direkt anslutning till bostadshus och fungerar som gård/rekreationsyta, här återfinns planterade trädgårdsväxter och viss beskärning/avverkning (område 2 och 3). Även om områdena har tydlig mänsklig påverkan förekommer en del naturvärden. I det största området som är beläget längst i söder (område 1) förekommer en hel del liggande och stående död ved med tickor, insekthål, hackmärken samt rishögar som kan utgöra möjlig boplats för igelkott. Det förekommer även en mycket grov lönn, som är skyddsvärd, samt några grövre träd som är värdefulla för naturvärden inom området. Generellt är det värdeelementen inom område 1 och 3 som utgör naturvärden och dessa bör därmed bevaras i största möjligaste mån. Längs med Sjösavägen finns en allé bestående av oxlar samt en ask (område 4). Allén har flertalet naturvärden då oxlarna är grova till mycket grova och är därmed värdefulla samt skyddsvärda. Alléns struktur uppfyller även kriterierna för att regleras under biotopsskyddsbestämmelserna.

Det har sedan tidigare gjorts en naturvärdesinventering med tillhörande spridningsanalys för ett område i närheten (Norconsult, 2021), vilken visade att det inventerade området kunde vara av vikt för nordöstlig spridning av arter levande på tall, ek samt död ved. Det inventerade området i föreliggande inventering ligger nordöst om området i rapporten av Norconsult, vilket kan betyda att de aktuella områdena längs med Sjösavägen också är av betydelse för dessa arter, då det förekommer ek, tall samt mycket död ved.

Under inventeringsarbetet registrerades ca 40 växtarter. Två fridlysta arter påträffades, blåsippa (*Hepatica nobilis*) samt gullviva (*Primula veris*). Blåsippa påträffades i det södra delområdet och gullvivan påträffades i trädgårdsmiljö vid Sjösabrinken inom delområde 2. Inom samtliga områden påträffades det fridlysta trädet ask.

Naturvärdesbedömningen resulterade i att två delområden (område 1 och 4) bedömdes hysa påtagliga naturvärden (klass 3) och 1 område (område 3) vissa naturvärden (klass 4), medan resterande område inte tillförs någon naturvärdesklass (karta 2).

Naturvärdesinventering, kv. Fackverket 1

Upprättad av:
AH

Granskad av:
EM

Datum:
22-07-06

Sammantaget bedöms allén (område 4) samt värdeelementen inom område 1 utgöra de största naturvärdena. Båda dessa utgörs av element samt strukturer som är viktiga för att bevara den biologiska mångfalden. Dessa grönområden blir speciellt viktiga när de förekommer i en redan fragmenterad stadsmiljö, då dessa fungerar som spridningskorridorer samt habitat för många arter, vilket också har stor ekologisk betydelse i sammanhanget.

3 INNEHÅLL

1	Bakgrund	3
2	Sammantagen bedömning	3
3	Innehåll	4
4	Utförande	5
4.1	Fältinventering	5
4.2	Metod för naturvärdesklassificering	6
5	Resultat.....	12
5.1	Förstudie.....	12
5.2	Fältbesök	12
5.3	Område 1	15
5.4	Område 2	17
5.5	Område 3	18
5.6	Område 4	20
6	Referenser	21

4 UTFÖRANDE

Naturvärdesinventeringen har utförts på fältnivå med detaljeringsgrad Medel, samt med tillägg Naturvärdesklass 4. Identifiering av värdefulla arter begränsas till de arter som går att urskilja under aktuell växtsäsong.

4.1 FÄLTINVENTERING

Fältarbetet för naturvärdesinventeringen utfördes den 1 juni 2022 av MSc. Alexandra Hagelin och fil. Dr. Erik Mörk. Inför fältinventeringen identifierades de aktuella områdena genom flygbildsanalys, då områdena är av mindre storlek och i en urban miljö bedömdes samtliga grönområden inom inventeringsområdet som lämpade för inventering. Dessa områden undersöktes härfter först i enlighet med ambitionsnivån förstudie, där områdena undersöks utifrån tidigare dokumenterad naturvärdesinformation inom området (inkluderande skyddsklassade observationer som beställts ut från SLU). Områdena undersöktes härfter i enlighet med ambitionsnivå fält, vilket innebär att samtliga områden besöktes i fält. I samband med fältbesök har sammanlagt 4 delområden identifierats, se karta 1 nedan.

Karta 1. De olika delområdena inom det undersökta området.

Naturvärdesinventering, kv. Fackverket 1

Upprättad av:
AH

Granskad av:
EM

Datum:
22-07-06

Inventeringen genomfördes genom fotvandring, där områdenas karaktärer, naturtyper samt arter noterades i enlighet med gällande standard (SS199000). Inventeringsarbetet utfördes vid ett enstaka tillfälle och kan därför endast göra anspråk på att identifiera områdets karaktärer och för årstiden förekommande naturvärdesarter, men inte inkludera alla arter som kan tänkas återfinnas i området under året. Dock bedöms inventeringen ge en god bild av de förekommande miljöernas karaktärer och naturvärden.

4.2 METOD FÖR NATURVÄRDESKLASSIFICERING

Naturvärdesinventeringen utfördes i enlighet med gällande standard (SS199000:2014), vilket innebär att dess syfte är att identifiera och avgränsa de geografiska områden i landskapet som är av betydelse för biologisk mångfald samt att dokumentera och naturvärdesbedöma dessa.

Inventeringen fokuserar på förekommande biotopstyper, värdeelement, värdestrukturer och naturvärdeselement. Enhetliga områden som utgörs av en dominerande biotop avgränsas som naturvärdesobjekt. Varje enskilt naturvärdesobjekt tilldelas sedan en naturvärdesklass utifrån dess betydelse för den biologiska mångfalden.

I de fall landskapet har en större eller annan betydelse för den biologiska mångfalden än de ingående naturvärdesobjekten beskrivs även landskapsobjekt. Dessa innefattar vanligtvis ett eller flera naturvärdesobjekt, men behöver inte nödvändigtvis föras till en naturvärdesklass.

4.2.1 Val av detaljnivå

Förstudie: Naturvärdesinventering kan genomföras översiktligt inom ramen för en förstudie. Detta innebär att inventeringsområdet inte besöks på plats utan studeras istället utifrån kartmaterial och utvärderas utifrån befintlig information.

Fältinventering: Vid behov av ett mer detaljerat underlag genomförs även en fältinventering på plats. Fältinventeringen ska utföras på ett sätt så att utföraren utifrån beprövad kunskap och erfarenhet eftersöker de ekologiska förutsättningar och naturvårdsarter som är av särskild betydelse för biologisk mångfald inom respektive biotopgrupp.

En fältinventering föregås av en analys av kartor och befintlig information som motsvarar den ovan beskrivna förstudien. För terrestra biotoper ska flygbilder användas som underlag vid fältinventeringen.

Utöver indelning i förstudie och fältinventering kan en NVI genomföras med olika detaljeringsgrad, vilket påverkar hur små karteringsenheter som skall identifieras och klassificeras (tabell 1).

Naturvärdesinventering, kv. Fackverket 1

Upprättad av:
AH

Granskad av:
EM

Datum:
22-07-06

Tabell 1. Storleksgränser för karteringsenheter vid olika detaljeringsgrader.

Detaljeringsgrad	Minsta obligatoriska karteringsenhet
Översikt	En yta av 1 ha eller mer eller ett linjeformat objekt med en längd av 100 m eller mer och en bredd av 2 m eller mer.
Medel	En yta av 0,1 ha eller mer eller ett linjeformat objekt med en längd av 50 m eller mer och en bredd av 0,5 m eller mer.
Detalj	En yta av 10 m ² eller mer eller ett linjeformat objekt med en längd av 10 m eller mer och en bredd av 0,5 m eller mer.

4.2.2 Naturvärdesbedömning

Naturvärdesbedömningen görs utifrån två huvudsakliga bedömningsgrunder; arter och livsmiljöer.

Områdets betydelse för friluftsliv, förekomst av kulturhistoriska eller geologiska värden används inte som bedömningsgrunder. Endast de kulturhistoriska spår eller geologiska förutsättningar som har betydelse för biologisk mångfald tillmäts betydelse vid naturvärdesbedömningen.

Arter

Bedömningsgrunden arter omfattar förekomst av naturvårdsarter, rödlistade arter, hotade arter samt artrikedom. Vid bedömning av arter ska både de arter utföraren noterat i fält och uppgifter om tidigare fynd som fortfarande bedöms finnas kvar användas.

Naturvårdsarter omfattar arter som indikerar att ett område har högt naturvärde och arter som i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Dessa innefattar skyddade arter, fridlysta arter, rödlistade arter, typiska arter, ansvarsarter och signalarter. Endast arter som är relevanta för biotopen används.

En del artförekomster tillskrivs mindre betydelse för naturvärdesbedömningen. Sådana artförekomster benämns som obetydliga. Obetydliga artförekomster kan vara:

- små och kvalitetsmässigt dåliga artförekomster som saknar egentlig betydelse för biologisk mångfald.
- arter som är minskande på grund av sjukdomar, föroreningar, jakt eller fiske, och vars framtida existens inte i första hand beror av att vissa geografiska områden bevaras.
- djur som rör sig över stora områden och som tillfälligt råkar befinna sig på en viss plats där de inte regelbundet uppehåller sig.

Artrikedom utgör ett alternativt sätt att bedöma naturvärde baserat på arter, inom områden där naturvårdsarter inte påträffats. Begreppet avser såväl artrikedom som artdiversitet. För att begreppet skall vara meningsfullt måste det kunna sättas i relation till liknande biotoper. Användandet av artrikedom ställer även högre krav på fältinventeringens noggrannhet, då antalet arter ökar med detaljgraden och inventerarnas artkunskap.

Naturvärdesinventering, kv. Fackverket 1

Upprättad av:
AH

Granskad av:
EM

Datum:
22-07-06

Livsmiljö

Med livsmiljö avses de miljöer som en art behöver för sina behov, till exempel reproduktions- och födosöksplatser. Bedömningsgrunden livsmiljö innefattar alla de aspekter som formar livsmiljön, dvs ekologiska förutsättningar. Även livsmiljöns sällsynthet och hotbild påverkar bedömningen.

Antal och typ av arter räknas inte in i begreppet livsmiljö. Däremot inkluderas de arter som är avgörande för att skapa miljön samt nyckelarter för olika biotoptyper.

Biotopkvalitet och ekologiska förutsättningar

Livsmiljöns ekologiska förutsättningar innefattar allt som bidrar till att forma en biotop. Dessa ekologiska förutsättningar värderas utifrån mängd, variation, kvalitet och sällsynthet. De ekologiska förutsättningarna ska bara tillmätas betydelse om de har betydelse för biologisk mångfald.

Aspekter som huvudsakligen utvärderas vid bedömning av en livsmiljös kvalitet som biotop:

- Naturlighet
- Processer och störningsregimer
- Strukturer
- Element
- Kontinuitet
- Naturgivna förutsättningar
- Förekomst av ekologiskt viktiga arter
- Läge, storlek och form

Strukturer och element är av särskild betydelse vid bedömningen eftersom de är fysiska företeelser som kan uppfattas i fält och ofta återfinns under stora delar av året. De används därför i många fall för att indirekt bedöma även andra ekologiska förutsättningar, som naturlighet, processer och störningsregimer, kontinuitet, naturgivna förutsättningar och vissa nyckelarter.

Sällsynthet och hot

Utöver de ekologiska förutsättningarna skall som nämnt även sällsynthet och hot beaktas vid bedömningen. Detta innebär att sällsynta biotoper skall tillmätas ett större värde än sådana som är vanligare. De biotoper som bedöms hotade anses särskilt betydelsefulla. Med hotade biotoper avses sådana vars utbredningsområde minskar eller vars totala areal minskar. Hotade biotoper innefattar även sådana vars ekologiska förutsättningar inte kommer finnas kvar på sikt och vars typiska arter inte upprätthåller en gynnsam bevarandestatus.

Naturvärdesinventering, kv. Fackverket 1

Upprättad av:
AH

Granskad av:
EM

Datum:
22-07-06

Särskild bedömning av karaktärer i de inventerade miljötyperna

Den standardiserade metoden för naturvärdesbedömning (SS199000:2014) åtföljs även av ett kompletterande dokument (SS199001:2014) som tydligare konkretiserar vad naturvärdesbedömningen innebär i de olika biotopgrupperna. I detta dokument finns förtydliganden av karaktärer och ytterligare vägledning vid bedömning av naturvärden utifrån den metod som presenteras ovan. Den aktuella naturvärdesbedömningen har därför lagt särskild vikt vid de karaktärer och egenskaper som bedöms som extra betydelsefulla i denna vägledning.

Detta innebär att varje enskilt område delas in i karteringsenheter med avseende på deras miljötyp, vilket i det aktuella fallet innefattar; skog och träd, samt igenväxningsmark.

Skog och träd

Skog definieras av mark vars artsammansättning och biotopkvaliteter främst är präglade av att det förekommer träd. Miljötypen innefattar dock även ytor som tillfälligt saknar träd, såsom till exempel hyggen.

Om det är svårt att utifrån artsammansättning och biotopkvaliteter avgöra gränsen mellan naturtypen igenväxningsmark och naturtypen skog och träd kan 75 % krontäckning av träd högre än 5 m fungera som riktvärde för vad som bör tillföras miljötypen skog och träd.

Ädellövskog i branter, lövbrännor och svämskogar, har en särskild flora och fauna knuten till sig och därmed ofta ett högre naturvärde.

Förekomst av värde-element och naturlighet utgör viktiga biotopkvaliteter. Detsamma gäller för lång kontinuitet, oavsett om det handlar om avsaknad av störning eller förekomst av återkommande störningar som bidrar till att utveckla förutsättningar för arter hemmahörande i biotopen.

Igenväxningsmark

Miljötypen definieras som mark vars artsammansättning och biotopkvaliteter främst är präglade av succession mellan öppen mark och skog. Detta innefattar igenväxande halvöppna marker, åkerholmar, restbiotoper i jordbrukslandskapet, kraftledningsgator mm.

Vid naturvärdesbedömning är det viktigt att avgöra om igenväxningsmarken bidrar med variation i landskapet. Då markerna utgör en intermediär mellan äng och betesmark samt skog och träd kan det ibland vara svårt att särskilja den som en egen kategori.

Denna miljötyp kan hysa viktiga biotopkvaliteter under vissa stadier, medan andra stadier av igenväxning medför ett lägre värde. Viktiga värde-element i naturtypen utgörs av till exempel klen död ved, tuvor, stenrösen, sorkgångar och fröställningar.

4.2.3 Naturvärdesskala

Lågt naturvärde

Geografiska områden som i sitt nuvarande tillstånd inte, eller endast i ringa omfattning, bidrar till biologisk mångfald klassificeras som områden med lågt naturvärde. Dessa områden räknas inte som naturvärdesobjekt och ska inte tilldelas någon specifik naturvärdesklass.

Naturvärdesklass 4 – Visst naturvärde

Geografiska områden (naturvärdesobjekt) med viss betydelse för biologisk mångfald.

Dessa områden karakteriseras av:

- vissa förekomster av indikatorarter, naturvårdsarter
- artrikare än det omgivande landskapet
- vissa ekologiska förutsättningar
- enstaka biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald
- biotopen är regionalt sällsynt

Områden som tillförs klass 4 motsvarar sådana områden som bör omfattas av generell hänsyn. De behöver dock inte vara av betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå, men det är av betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras.

Naturvärdesklass 3 – Påtagligt naturvärde

Geografiska områden (naturvärdesobjekt) med positiv betydelse för den biologiska mångfalden.

Dessa områden karakteriseras av:

- förutsättningar för att upprätthålla en kontinuerlig ekologisk funktion som livsmiljö för naturvårdsarter
- flera naturvårdsarter förekommer, varav åtminstone några är goda indikatorer
- området är generellt mycket artrikare än det omgivande landskapet
- kan utgöras av Natura 2000-naturtyper
- enstaka biotopkvaliteter saknas

Varje enskilt område inom denna naturvärdesklass behöver inte vara av betydelse för den biologiska mångfalden på regional, nationell eller global nivå, men det är av särskild betydelse att arealen av dessa områden bevaras eller utökas.

Naturvärdesinventering, kv. Fackverket 1

Upprättad av:
AH

Granskad av:
EM

Datum:
22-07-06

Naturvärdesklass 2 – Högt naturvärde

Geografiska områden (naturvärdesobjekt) med stor positiv betydelse för den biologiska mångfalden.

Dessa områden är så pass värdefulla att varje enskilt område är av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.

Dessa områden karakteriseras av:

- erbjuder en kontinuerlig livsmiljö för ett stort antal naturvårdsarter
- flera rödlistade arter varav några har livskraftiga förekomster
- biotopskvaliteter med positiv betydelse för den biologiska mångfalden förekommer i stor omfattning och har god kvalitet
- förekomst av natura 2000-naturtyp som är hotad nationellt eller internationellt

Naturvärdesklass 1 – Högsta naturvärde

De geografiska områden (naturvärdesobjekt) med störst positiv betydelse för den biologiska mångfalden.

Dessa områden är så pass värdefulla att varje enskilt område är av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.

Art- och biotopskriterierna liknar de för klass 2, men för att ett område skall föras till denna naturvärdesklass ställs särskilt höga krav. Detta innebär att områdena har kontinuerlig ekologisk funktion som livsmiljö för ett stort antal naturvårdsarter, flera rödlistade arter eller enstaka hotade arter. Förekomst av arter och ekologiska förutsättningar kan inte bli avsevärt bättre än i dessa områden, med svenska förhållanden som referens. Områden som uppfyller kriterierna för denna naturvärdesklass är mycket ovanliga och motsvaras till exempel av värdekärnor i naturreservat.

5 RESULTAT

5.1 FÖRSTUDIE

Inför fältarbetet utfördes en förstudie där tillgängligt digitalt material och information avseende det aktuella området studerades. Dessa visade att ingen av fastigheterna omfattas av något skydd så som naturreservat, biotopsskyddsområde, Natura 2000-område eller liknande enligt 7 kap. i Miljöbalken.

Utdrag gällande skyddsklassade arter beställdes från SLU 17 maj 2022, inga skyddsklassade arter förekommer inom inventeringsområdet eller i närheten (sökning gjordes med en radie om 500 m runt inventeringsområdet). Sökning på Artportalen genomfördes 23 maj 2022, sökningen omfattade inventeringsområdet samt angränsade områden (radie om ca 500 m). Inga arter finns rapporterade inom inventeringsområdet, däremot finns de flertalet rapporter om den rödlistade igelkotten i direkt anslutning till det södra delområdet. Den rödlistade taltickan finns rapporterad i närheten av det norra delområdet.

Inga skyddsvärda träd förekommer inom fastigheterna (Artportalen).

5.2 FÄLTBESÖK

Under inventeringsarbetet registrerades kring 40 växtarter. Två fridlysta arter påträffades, blåsippa (*Hepatica nobilis*) samt gullviva (*Primula veris*). Blåsippa påträffades i det södra delområdet och gullvivan påträffades i trädgårdsmiljö vid Sjöabrinken inom delområde 2. Inom samtliga områden påträffades det fridlysta trädet ask (dock enbart unga exemplar i områdena 1–3).

Naturvärdesbedömningen resulterade i att två delområden (område 1 och 4) bedömdes hysa påtagliga naturvärden (klass 3) och 1 område (område 3) vissa naturvärden (klass 4), medan resterande område inte tillförs någon naturvärdesklass (karta 2).

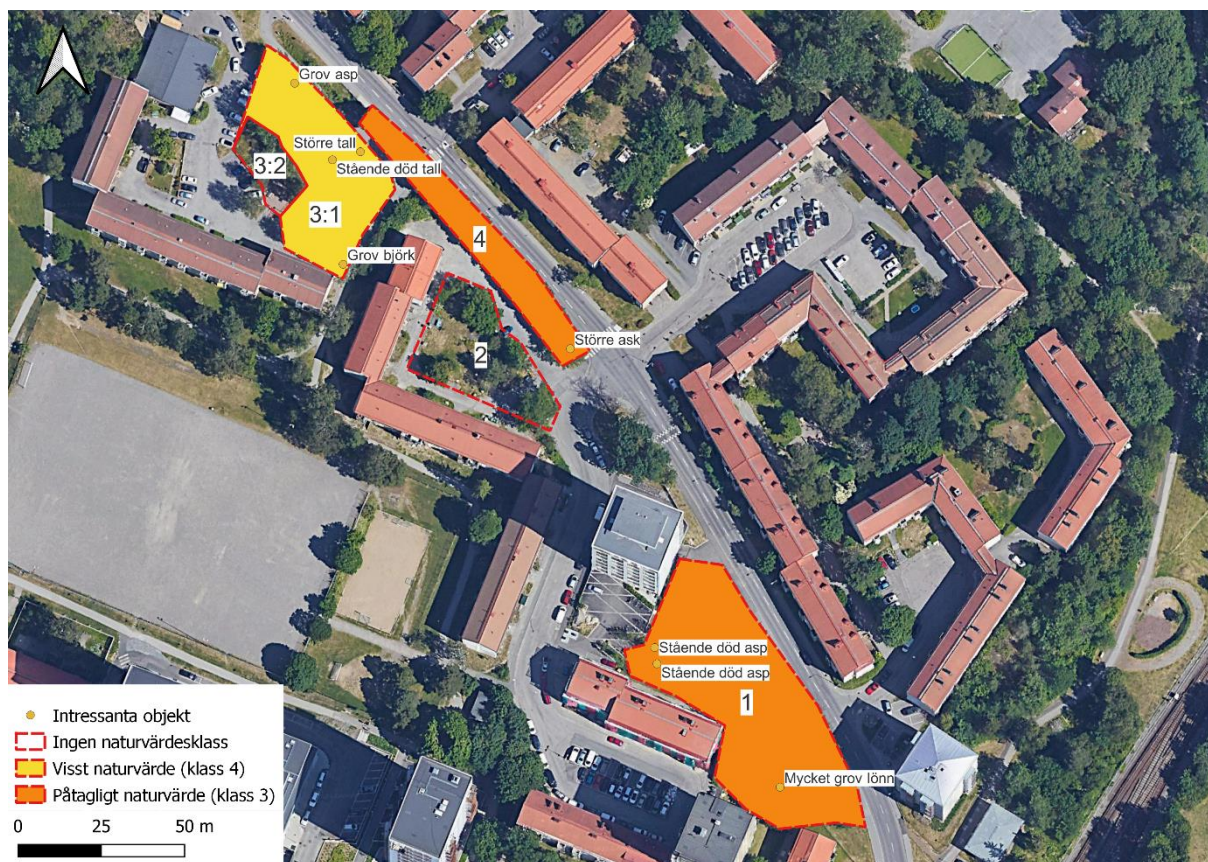

Naturvärdesinventering, kv. Fackverket 1

Upprättad av:
AH

Granskad av:
EM

Datum:
22-07-06

Karta 2. Inventeringsområdets olika områden och deras respektive naturvärdesklass.

Inventeringsområdena ligger i stadsmiljö med befintlig bebyggelse runt om. Bebyggelsen består främst av flerbostadshus med 3–4 våningar samt enstaka punkthöghus. Öster om områdena går Sjösavägen. Sydväst om området finns Högdalen centrum, en stor parkering samt fotbollsplan. Skogen inom områdena består främst av lövträd med enstaka barrträd. Inom områdena finns tydlig mänsklig påverkan. Hela inventeringsområdet består av en yta om ca 0,68 ha, vilken sedan är indelad i fyra delområden. Område 1 är ca 2 800 m², område 2 är ca 1 100 m², område 3 är ca 1 900 m² och område 4 som är en allé är ca 1 000 m². Samtliga områden har tydlig mänsklig påverkan i form av planterade träd eller andra växter, beskärning, rishögar, trädgårdsavfall etc.

Det förekommer dock en del naturvärden inom områdena och det är generellt värdeelementen som utgör naturvärden snarare än områdena i sig (gäller för område 1 och 3:1). I område 1 utgörs naturvärdena av den mycket grova lönnen, de liggande och stående döda veden samt rishögar som kan utgöra visst värde som möjlig boplats för igelkott. Därmed bör dessa värden inom områdena i största möjliga mån bevaras. För område 4 som utgörs av en allé är hela området klassat som naturvärde.

I tätorter med stadsmiljö fungerar dessa mindre grönområden som bo-, häckning- och födoplats samt som spridningskorridorer för många arter. Möjligheten till spridning inom landskapet är av stor betydelse för den biologiska mångfalden. Även förekomsten av grova och mycket grova träd har stor betydelse för den biologiska mångfalden samt för det ekologiska sambandet.

Naturvärdesinventering, kv. Fackverket 1

Upprättad av:
AH

Granskad av:
EM

Datum:
22-07-06

Den förekommande allén omfattas av biotopsskyddsbestämmelserna då den står längs en väg, har fler än 5 träd och träden har en stamdiameter i brösthöjd om minst 20 cm (Naturvårdsverket, 2014). Dessutom förekommer det fridlysta trädet ask. Alléer är viktiga biotoper för många arter, men även ur ett ekologiskt perspektiv då många arter knyts till träden på grund av dess struktur. Insekter, svampar, mossor, lavar och fåglar är några organismgrupper som använder träden som bo-, skydd- och viloplatser samt till födosök. Alléer är även specifikt viktiga spridningskorridorer i tätorter. Därmed är allén viktig att bevara för den biologiska mångfalden. Vid exploatering bör Naturvårdsverkets vägledning om alléer (Naturvårdsverket, 2014) beaktas för att säkerställa att träden (samt dess omfattande rotsystem) inte skadas. Det har sedan tidigare gjorts en naturvärdesinventering med tillhörande spridningsanalys för ett område i närheten (Norconsult, 2021), den analysen visade att det inventerade området kunde vara av vikt för nordöstlig spridning av arter levande på tall, ek samt död ved. Det inventerade området i föreliggande inventering är lokaliserat nordöst om området i rapporten av Norconsult, vilket kan betyda att de aktuella områdena längs med Sjösavägen också är av betydelse för dessa arter, då det förekommer ek, tall samt mycket död ved.

5.3 OMRÅDE 1

Området är det största till yta av de fyra delområdena. Trädsiktet domineras av asp och lönn, men även björk, ek, rönn och gran förekommer. Flertalet individer av det fridlysta trädet ask (dock enbart unga exemplar) förekommer inom området. Det förekommer åldersspridning av träd inom området, en del föryngring av lövträd och flera äldre träd. I områdets södra del återfinns en mycket grov lönn med en diameter om ca 60 cm, i och med den grova diametern klassas trädet som skyddsvärt (Naturvårdsverket, 2004 & 2007) och flera lite större aspar med diameter omkring 40 cm. Fältsiktet domineras av vitsippor men det förekommer även hägg, snöbär, stenbär, blåsippa, kråkvicker, viol (skogsviol eller underviol), löktrav, liljekonvalj, hundkex samt flertalet gräsarter och en del trädgårdsväxter. Bottensiktet domineras av flera arter av mossa, bl.a. björnmossa. Andra värdeelement som förekommer är liggande och stående död ved med insektshål, mossb eklädda hållar samt flera rishögar. Upp mot husen vid Sjösabrinken förekommer två större stående döda aspar samt en björk med björktickor, samtliga har många insektshål och hackmärken från hackspett. Ett eventuellt utgångshål från reliktböck observerades på tall.

Naturvärdesinventering, kv. Fackverket 1

Upprättad av:
AH

Granskad av:
EM

Datum:
22-07-06

Från ovan vänster: stående död björk med björktickor, åldersspridning inom området, stående död asp med mycket hackmärken, mycket grov lönn med diameter 60 cm.

5.3.1 Naturvärdesbedömning

Området utgörs av en skogsmiljö med relativt stor åldersspridning där unga triviallövträd, några mindre askar samt flera större träd av asp, gran och lönn förekommer. Områdets värdeelement utgörs av liggande och stående död ved med hackmärken, rishögar, mossbekladda hållar samt den mycket grova lönnen. Området anses därmed hysa påtagligt naturvärde (tillförs naturvärdesklass 3).

5.4 OMRÅDE 2

Området ligger i direkt anslutning till bostadshus längs med Sjösabrinken och består av en del träd, buskar samt öppna ytor. Området kan klassas som park/gård som fungerar som rekreationsyta. Trädskiktet är ungt och består av tall, rönn, lönn, oxel, ask, hagtorn hassel, björk, äpple. En jämförelsevis större tall med diameter om ca 30 cm finns i området. Fältskiktet består av rosor, snöbär, kärleksört, smörblomma, bergenia, vicker, johannesört, viol, flertalet arter av gräs, klöver, maskros och prästkra. Flertalet mossbeklädda hållar av mindre karaktär finns i området.

Från vänster: mindre ask inom området samt mossbeklädda hållar, gårds-/rekreationsyta.

5.4.1 Naturvärdesbedömning

Områdets påverkansgrad och vegetation medför att det kan anses ha en låg naturlighet. Området anses inte ha några värdeelement, varför det kan anses hysa låga naturvärden (tillförs ingen naturvärdesklass).

5.5 OMRÅDE 3

Området är beläget längst mot nordväst inom inventeringsområdet och har delats in i två delområden, 3:1 och 3:2.

3:2 är ett innerområde bestående av rekreationsyta med grillplats och bänkar. Här förekommer några mindre björkar, vintergröna, lysing, vinbär, gräs, kärleksört samt trädgårdsväxter. Det förekommer även mindre moss- och lavbeklädda hållar.

3:1 avgränsas med stängsel från 3:2. Här förekommer en stor blandning av växter och för det mesta är trädskiktet ungt bestående av tall, björk, asp, lönn, rönn, ask och oxel. Några större exemplar av träd förekommer, en tall om ca 40 cm diameter, en asp om ca 50 cm diameter med massiva rötter samt en björk om ca 50 cm i diameter. Aspen och björken klassas som grova och därmed anses dessa värdefulla för naturvärden inom området (Naturvårdsverket, 2004 & 2007). Fältskiktet består av rosväxter, en, små ekar (50 cm i höjd), kärleksört, ljung, löktrav, gräs och vitsippor. En del stående och liggande död ved, en stående död tall med insektshål och hackmärken förekommer. Inom området finns även en brant lodyta mot nordost.

Naturvärdesinventering, kv. Fackverket 1

Upprättad av:
AH

Granskad av:
EM

Datum:
22-07-06

Från ovan vänster: stående död tall med insektshål samt hackmärken, grov asp, mossbeklädd berghäll.

5.5.1 Naturvärdesbedömning

Område 3:1 anses ha låg naturlighet, dock förekommer några värdeelement så som grövre träd, vilka anses vara värdefulla och bidra till naturvärden inom området. Det förekommer även en större tall samt värdeelement som stående och liggande död ved. Därmed kan det anses att området hyser vissa naturvärden (tillförs naturvärdesklass 4).

Område 3:2 anses har låg naturlighet och bedöms inte hysa några naturvärden, varför delområdet inte tillförs någon naturvärdesklass.

5.6 OMRÅDE 4

Området består av en allé med oxel längs med Sjösavägen. Det förekommer 8 oxlar med diameter mellan 45–60 cm, vilket definieras som grova samt mycket grova träd. Grova träd klassificeras som värdefulla och mycket grova träd klassificeras som skyddsvärda (Naturvårdsverket, 2004 & 2007). Allén uppfyller även kriterierna för att regleras under biotopskyddsbestämmelserna (Naturvårdsverket, 2014). Det förekommer även en ask med en diameter om knappt 40 cm. Samtliga träd är ca 10 m höga och oxlarna är lav- och mossbeksädda med flertalet arter.

Allé av grova samt mycket grova oxlar samt större ask i förgrunden.

5.6.1 Naturvärdesbedömning

Området har en viktig struktur för biologisk mångfald samt specifika värdeelement, varför den anses hysa påtagliga naturvärden (naturvärdesklass 3).

6 REFERENSER

Artportalen. www.artportalen.se

Naturvårdsverket 2014: Allé. Beskrivning och vägledning för biotopen Allé i bilaga 1 till förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Vägledningen utgör ett komplement till Handbok 2012:1 Biotopskyddsområden (Naturvårdsverket 2012).

Naturvårdsverket 2004. Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd, rapport 5411.

Naturvårdsverket 2007. Manual för basinventering av skog.

Norconsult 2021. Naturvärdesinventering Hemsystern 1

Skogens pärlor. <http://www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor>

SS-199000:2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. Standard. Svensk Standard.

SS-TR199001:2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Komplement till SS 199000. Swedish Standards Institute 2014.